

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/90/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123208395
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123208395.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci sporu žalobkyne: L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/X, K., zastúpená: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ŠTRBÁŇ, s.r.o., IČO: 36 867 454, Dvory 1932, Púchov, proti žalovanému: Y. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., K., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 26.10.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žaloba o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) strán sporu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.10.2023.

2. Vo veci samej žalobkyňa navrhuje vyporiadať BSM tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne bude prikázaný byt č. X, vo vchode č. X, na X. poschodí bytového domu so súp.č. XXXX, ku ktorému bytu prináleží spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach, príslušenstve bytového domu a na pozemku H. č. XXXX o veľkosti XX/XXXX z celku, všetko pre k.ú. K., obec K., okres K. (ďalej len „predmetný byt“), a to vrátane hnutelného vybavenia tohto bytu, s tým, že žalobkyňa bude povinná zaplatiť žalovanému titulom vyrovnania majetkových podielov sumu 34.500,- eur, pričom sa tiež domáha priznania náhrady trov konania.

3. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobkyňa domáhala, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť sprístupniť žalobkyňi predmetný byt, a to spôsobom odovzdania 1 ks kľúča od vchodových dverí do tohto bytu, v lehote do 3 dní odo dňa doručenia uznesenia.

4. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila žalobkyňa tým, že spoločný byt spolu s deťmi opustila dňa 26.03.2022, a to výlučne z dôvodu dlhodobu neprijateľného a hlavne stresujúceho či dokonca ohrozujúceho správania sa žalovaného k žalobkyňi a spoločným deťom. Správanie sa žalovaného sa prejavovalo najmä vo forme, doslova, psychického teroru, verbálnou agresivitou, vyvolávaním hádok, častými výkyvmi nálad a tiež „buzeráciou“ pre malichernosti. Ako jeden z mnohých príkladov možno uviesť situáciu, keď žalovaný úmyselne a napriek prítomnosti všetkých ostatných členom domácnosti vystriekal v byte celý antiperspirant, čím spôsobil, že sa v byte doslova nedalo dýchať. Bežnou praxou v spoločnej domácnosti tak bolo obviňovanie, krik, či nadávanie a vždy bol iniciátorom týchto jednostranných „konfliktov“ práve žalovaný. Navyše v danom čase žalobkyňa podstupovala akútnu liečbu jej onkologického ochorenia, v ktorom stave považovala žalovaným vytvorené domáce prostredie za zjavne nepriaznivé a ďalej neakceptovateľné, resp. netolerovateľné. Predmetnú situáciu, spočívajúcu v doslova ohrozujúcom spolubývaní so žalovaným, žalobkyňa napokon aj na odporúčanie Centra pre deti a rodiny, vyriešila de facto tajným, núteným a nedobrovoľným odsťahovaním sa zo spoločného obydlija (spolu s deťmi) do nájmu, v ktorom s deťmi býva doposiaľ. Odsťahovanie sa žalobkyne zo spoločného bytu prebehlo rýchlo a utajene. V dôsledku toho si tak

ona ako aj spoločné deti v spoločnom byte ponechali viacero osobných vecí, ktoré si v danom čase neboli schopné odniesť, a ku ktorým sa v dôsledku následnej výmeny zámkov na vstupných dverách od bytu, zo strany žalovaného, nemajú ako dostať, a to napriek viacerým výzvam žalobkyne, naposledy práve v rámci obsahu Návrhu vyporiadania BSM zo dňa 04.09.2023. Keďže žalovaný doposiaľ výzvam žalobkyne o sprístupnenie spoločného bytu nevyhovel, naopak, tieto dlhodobo ignoruje, čím žalobkyňu a spoločné deti fakticky vylučuje z akéhokoľvek užívania či aspoň kontroly stavu spoločného bytu, je tento stav neprijateľný nielen preto, že byt stále patrí do BSM oboch bývalých manželov, ale zároveň z dôvodu, že tým žalovaný fakticky odňal možnosť žalobkyni a spoločným deťom prísť si vyzdvihnúť ich osobné veci, prevažne ošatenie. Okrem samotného zabezpečenia si prístupu k spoločnému bytu, žalobkyňa žiada o nariadenie neodkladného opatrenia aj z dôvodu nevyhnutnej kontroly stavu bytu, poukazujúc pritom na udalosti zo dňa 27.10.2022. V spomenutý deň spoločný syn našiel žalovaného v spoločnom byte na gauči, zakrvaveného na tvári, na podnety nereagoval, po zemi boli porozhadzované rôzne predmety a zariadenie bytu, na stole našiel viacero prázdnych obalov od liekov a v celom byte bol cítiť silný zápach unikajúceho plynu. V šoku z toho, čo syn videl, privolal matku - žalobkyňu, ktorá po tom čo prišla do spoločného bytu, bezprostredne privolala na miesto všetky záchranné zložky. Žalovaný bol po tomto incidente prevezený do Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Y., odtiaľ, po stabilizovaní jeho zdravotného stavu, do väzby v X. a následne odtiaľ umiestnený v psychiatrickej liečebni v K., odkiaľ bol 10.02.2023 napokon prepustený. Aktuálne, ale aj v čase pred spomenutým incidentom, bol žalovaný ambulantne psychiatricky liečený, pričom podľa informácií žalobkyne by mal žalovaný trpieť depresívnymi stavmi, pričom suicidálne sklony sa uňho prejavili opakovane už aj v minulosti, a to aj pred opísaným incidentom. Za spomenutý skutok bolo začaté trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu Všeobecného ohrozenia v zmysle § 284 Trestného zákona, keďže konaním žalovaného skoro došlo k výbuchu plynu, a teda ohrozeniu nielen jeho, ale aj života a zdravia ostatných obyvateľov predmetného bytového domu, v ktorom sa spoločný byt nachádza, ktoré trestné stíhanie bolo napokon zastavené z dôvodu, že znaleckým posudkom bola konštatovaná nepríčetnosť žalovaného v čase spáchania tohto skutku. Žalobkyňa považuje za legitímne a spravodlivé, aby mala zabezpečený prístup do spoločného bytu, z užívania ktorého ju žalovaný vedome a úmyselne vylučuje, nielen vzhľadom na to, že ako bezpodielová spoluvlastníčka tohto bytu má na to nepopierateľné právo (rovnaké ako žalovaný), ale aj z hľadiska potreby kontroly stavu daného bytu a napokon aj samotného žalovaného, ktorý trpí psychickou poruchou, ktorá sa v minulosti opakovane prejavila aj suicidálnymi sklonmi. Tento návrh žalobkyne má formu prostriedku ultima ratio, vzhľadom na to, že jej doterajšie výzvy na vydanie kľúčov od spoločného bytu neboli zo strany žalovaného akceptované. Zároveň má žalobkyňa za to, že sú naplnené nevyhnutné predpoklady v zmysle § 352 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktorými sú neodkladnosť (naliehavosť), opodstatnenosť či primeranosť provizórnej úpravy pomerov - vzájomných vzťahov k spoločnému bytu, a to práve prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia. Z povahy a zmyslu bezpodielového spoluvlastníctva, nehovoriac o explicitnom vymedzení v § 144 Občianskeho zákonníka, má žalobkyňa ako bezpodielová spoluvlastníčka bytu rovnaké oprávnenie kedykoľvek tento byt v celom jeho rozsahu a bez obmedzení (s ohľadom na práva žalovaného) užívať, ako má žalovaný, ktorý ho aj naplno a na úkor práv žalobkyne užíva, v dôsledku čoho je daná naliehavosť úpravy týchto pomerov, pričom nemožno čakať až do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia o veci samej (o vyporiadaní BSM). Hospodárenie zahŕňa v sebe aj nakladanie so spoločným majetkom. Keďže podľa § 144 OZ obaja manželia užívajú spoločné veci v bezpodielovom spoluvlastníctve a jednou z hlavných zásad manželského majetkového práva je úplná rovnoprávnosť manželov v manželských vzťahoch, je potrebné právo užívania priznať obom manželom rovnako k celej veci, keď tiež účel manželstva predpokladá, že manželia si cestou dohody sami upravujú vhodný spôsob užívania, ktorý by obom najlepšie vyhovoval. Ak by sa v určitom prípade o užívaní nedohodli, má ktorýkoľvek z nich možnosť obrátiť sa na súd so žiadosťou o rozhodnutie (uznesenie NS ČR z 28.07.2005, sp. zn. 22 Cdo 2263/2004). Naliehavosť požadovanej úpravy pomerov medzi sporovými stranami je daná tiež spomenutými suicidálnymi sklonmi žalovaného a tendenciou ničiť vnútorné zariadenie bytu, či vystavovať riziku seba a okolie, ako tomu bolo pri udalostiach zo dňa 27.10.2022, pričom nemožno vylúčiť ani jeho motiváciu, v podobe „odplaty“ za podanie žaloby o vyporiadanie BSM, prístupíť postupne k znižovaniu hodnoty bytu jeho poškodzovaním, čím sa dá preventívne zabrániť výlučne možnosťou žalobkyne voľne do spoločného bytu vstupovať a tento pravidelne kontrolovať. Žalobkyňa má tiež za to, že predmetný návrh obostojí aj z hľadiska požiadavky proporcionality požadovaného zásahu, keď nežiada, aby bol žalovaný z užívania bytu vylúčený, a teda aj po nariadení neodkladného opatrenia, bude môcť ďalej byť pre svoje potreby užívať, žalobkyňa svojím návrhom žiada len to, aby aj ona mala umožnený prístup do spoločného bytu, teda ide o formu nápravy svojvoľného protiprávneho konania žalovaného, ktorý bez vedomia a proti vôli žalobkyne, po svojom návrate z psychiatrickej liečebne, na jar

tohto roku, vymenil zámok vo vstupných dverách do bytu, pričom odovzdanie čo i len jedného kľúča od tohto zámku žalobkyni, trvalo odmieta. Aktuálne tak z vlastníctva spoločného bytu profituje len žalovaný, pričom žalobkyňa naopak, pre účely zabezpečenia svojej bytovej otázky a bytovej otázky spoločných detí je mesačne nútená vynakladať nezanedbateľnú sumu na nájom cudzieho bytu. Ak by žalovaný s týmto dočasným opatrením nesúhlasil, možným variantom riešenia je aj jeho odsťahovanie sa zo spoločného bytu, ktorý by ani jedna zo strán do rozhodnutia o vysporiadaní BSM neužívala, prípadne možnosť jeho prenajatia tretej osobe, tak aby obe strany dosahovali zo spoločného vlastníctva aj nejaký úžitok (v podobe nájmu), ktorý by sa medzi nich spravodlivo delil po 1. Aj tento variant disponovania so spoločným majetkom bol obsahom návrhu žalobkyne, žalovaný s ním však, rovnako ako s inými návrhmi žalobkyne, nesúhlasil. Pre účely komplexného opísania skutočností žalobkyňa dodáva, že aj s ohľadom na udalosť zo dňa 27.10.2022 a pre neochotu žalovaného, znáša v celom rozsahu náklady na poistenie bytu, a to napriek tomu, že spoločný byt užíva výlučne žalovaný, ktorý sa akokoľvek odmieta finančne podieľať na znášaní nákladov za poistenie. Je tiež potrebné zdôrazniť, že predmetnú úpravu pomerov žalobkyňa nežiada natrvalo, ale len na čas do právoplatného skončenia konania o vyporiadaní BSM, kedy bude o otázke, komu pripadne byt do vlastníctva, a teda kto bude ďalej oprávnený tento byt výlučne pre svoje potreby užívať, autoritatívne a konečným spôsobom zodpovedaná zo strany súdu.

5. K návrhu žalobkyňa priložila rozsudok OS Piešťany č.k. 13P/77/2020-694 zo dňa 19.05.2022, Návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov formou dohody zo dňa 04.09.2023, Podací lístok, Odpoveď na návrh na vysporiadaní BSM zo dňa 12.08.2023, e-mailovú komunikáciu zo dňa 26.09.2023, Výpis z LV č. XXXX čiastočný pre k.ú. K., Zmluvu o prevode vlastníckeho práva k bytu zo dňa 17.01.2013, Potvrdenia o zrealizovaní transakcie zo dňa 15.02.2013, súpis hnutel'ného vybavenia bytu, Čestné vyhlásenie S. zo dňa 27.09.2023, Čestné vyhlásenie N. I. zo dňa 27.09.2023, elektronickú komunikáciu zo dňa 02.10.2023, Potvrdenia o zrealizovaní transakcie zo dňa 04.08.2022 a 27.09.2023, elektronickú komunikáciu zo dňa 17.07.2022. Žalobkyňa ďalej navrhla pripojiť trestný spis žalovaného súvisiaci s udalosťou zo dňa 27.10.2022.

6. Súd mal zo žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z príloh, za osvedčené, že manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/77/2020-694 zo dňa 19.05.2022, právoplatným v časti rozvodu dňa 23.07.2022, ktorým dňom zaniklo BSM strán sporu. BSM strán sporu (do ktorého patrí aj predmetný byt) doposiaľ nebolo vyporiadané, pričom jeho vyporiadanie je predmetom konania vo veci samej, v ktorom žalobkyňa navrhuje prikázať byt do jej výlučného vlastníctva s povinnosťou výplaty žalovaného. Predmetný byt užíva výlučne žalovaný, pričom žalobkyňa nemá od bytu kľúč.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k

návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

14. Podľa § 136 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. (1) Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi. (2)

15. Podľa § 139 ods. 2 OZ, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

16. Podľa § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.3)

17. Podľa § 144 OZ, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

18. Podľa § 145 ods. 2 OZ, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

19. Podľa § 146 ods. 1 a 2 OZ, ak dôjde medzi manželmi k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. (1) Ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takého násillia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie právo druhého manžela k domu alebo bytu patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva, prípadne ho z jeho užívania úplne vylúčiť. (2)

20. Podľa § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

21. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla úprava pomerov strán sporu. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je teda osvedčenie existencie práva vo veci samej a naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

22. Súd mal z predložených listinných dôkazov za osvedčené, že strany sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetného bytu, pričom ich BSM doposiaľ nebolo vyporiadané dohodou. Žalobkyňa sa vyporiadania BSM domáha žalobou vo veci samej v tomto konaní, pričom byt navrhuje priradiť do svojho výlučného vlastníctva. Žalovaný byt užíva sám od jari 2022, pričom žalobkyňa nemá prístup do predmetného bytu od jari 2023, keď žalovaný vymenil na byte zámok. Žalobkyňa sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto konaní domáhala toho, aby súd uložil žalovanému povinnosť sprístupniť jej predmetný byt, a to spôsobom odovzdania 1 ks kľúča od vchodových dverí do tohto bytu.

23. Súd po oboznámení sa s návrhom, ako aj s prílohami, dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Súd dodáva, že nevykonal dokazovanie trestným spisom žalovaného súvisiacim s udalosťou zo dňa 27.10.2022, keď jednak pre takéto dokazovanie nie je pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia časový priestor a zároveň obsah tohto spisu by i tak nemohol viesť k inému rozhodnutiu súdu.

24. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú: osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity) (viď. uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Co/88/2022 zo dňa 29.07.2022).

25. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skúmal najprv princíp opodstatnenosti, a síce naliehavosť a nevyhnutnosť zásahu do vzťahov sporových strán prostredníctvom neodkladného opatrenia súdu. Neodkladné opatrenie má mimoriadny charakter, čo znamená, že jeho nariadenie prichádza do úvahy v prípade splnenia formálnych zákonných predpokladov, keďže pri rozhodovaní o ňom sa dokazovanie nevykonáva. Nie je však možné nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia potreby bezodkladne upraviť pomery strán (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie v súvislosti s ochranou vlastníckeho práva k nehnuteľnosti slúži na ochranu aktuálne ohrozených práv, teda pri takej náhlej zmene situácie, že iné opatrenia sú neúčelné alebo zdĺhavé a z uvedeného dôvodu nevhodné.

26. Súd mal za to, že žalobkyňa opísaním rozhodujúcich skutočností súd nepresvedčila o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie, keď jej požadovanej úprave pomerov chýba prvok naliehavosti a nevyhnutnosti, keďže žalobkyňa neosvedčila bezprostrednosť hroziaceho zásahu. Zároveň, žalobkyňou osvedčené okolnosti prejednávanej veci nie sú tak závažné, aby na ich základe bolo potrebné pristúpiť k použitiu inštitútu neodkladného opatrenia,.

27. Predovšetkým súd poukazuje na to, že výlučné užívanie bytu žalovaným a nedisponovanie kľúčom žalobkyňou trvá už dlhší čas, a síce od jari roku 2023, resp. žalovaný byt užíva sám už od jari roku 2022. Vzhľadom na uvedený časový odstup od rozhodujúcich skutočností, na ktorých žalobkyňa stavia svoj návrh, tu nepochybne nejde o bezprostredne hroziacu ujmu žalobkyňi uvedenou situáciou, a preto tu nemožno konštatovať nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle § 325 ods. 1 CSP. Žalobkyňa totiž mala možnosť domáhať sa žalobou vo veci samej riešenia uvedenej situácie (napr. žalobou o určenie spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou, vydania hnutelných vecí, atď.) už oveľa skôr.

28. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/114/2022 zo dňa 12.10.2022, v ktorom odvolací súd v obdobnom prípade uviedol, že „s poukazom na obsah predmetného spisu, odvolací súd konštatuje, že medzi stranami sporu sa jedná o dlhodobjší (nie práve ideálny) vzťah ohľadom užívania predmetných nehnuteľností a od 23.9.2021 (právoplatné uznesenie č. k. 8D/41/2021-73 zo dňa 23.9.2021) nie je sporný spoluvlastnícky vzťah k predmetným nehnuteľnostiam. Posledný kontakt medzi stranami sporu týkajúci sa výmeny kľúčov od predmetných nehnuteľností (riešenia užívania nehnuteľností) sa uskutočnil v mesiaci v októbri 2021, pričom žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (spolu so žalobou) na okresný súd až 3.6.2022, čo jednoznačne popiera nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov tak, ako to má na mysli § 325 ods. 1 CSP v kontexte zvolenej úpravy pomerov medzi stranami neodkladným opatrením. Odvolací súd má za to, že žalobkyňi nebránili žiadne objektívne okolnosti riešiť spornú situáciu podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo podaním žaloby ohľadom užívania, domáhania vydania kľúčov, vstupu do nehnuteľností, resp. hospodárenia so spoločnou vecou (úprava užívania spoločnej veci podľa § 137 a nasl. Občianskeho zákonníka) oveľa skôr, keďže vzájomný vzťah strán nie je bez problémov už dlhšie. Teda z časového aspektu nevyplýva skutočný právny záujem žalobkyne na zabezpečení dosiahnutia účelu súdneho konania, ktoré „spočíva vo vytvorení situácie pre efektívne využitie procesných mechanizmov slúžiacich na to, aby sa v konaní pokračovalo bez ďalšieho

porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého ide, bez toho, aby sa v konaní vo veci samej nedosiahol výsledok, ktorý už neovplyvní hmotnoprávne postavenie účastníkov konania“ (Mazák, J.: Zabezpečovacie prostriedky v civilnom procese, 1997, str. 87 - 88).“

29. Zároveň žalobkyňa neosvedčila možnosť vzniku bezprostrednej ujmy takej závažnosti, ktorá by odôvodňovala vydanie neodkladného opatrenia. Žalobkyňa poukazovala na to, že zatiaľ čo žalovaný býva v predmetnom byte, ona s deťmi bývajú v nájme, avšak netvrdila, že by nemala vyriešenú bytovú otázku, a že by sa chcela s deťmi do bytu opäť nasťahovať, čo sa vzhľadom na ňou uvádzané problematické spolužitie v minulosti (žalobkyňa tvrdila ohrozujúce správanie žalovaného voči nej a deťom) javí ako nanajvýš nepravdepodobné. Žalobkyňa tiež uvádzala ako možné riešenie situácie prenajatie bytu tretej osobe, z čoho nevyhnutná potreba bytu pre ňu a pre deti rovnako nevyplýva. Ani záujem žalobkyne o vyzdvihnutie si osobných vecí z bytu nie je dôvodom na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, keď z príloh k návrhu je zrejmé, že medzi stranami sú rozpory práve v tom, koho veci si žalobkyňa z bytu už odniesla. Žalobkyňa tiež dôvodila potrebou kontroly bytu, avšak udalosť, od ktorej návrh odvodzovala, sa stala pred viac ako rokom a navyše pred absolvovaním psychiatrického liečenia žalovaným, pričom žalobkyňa žiadne aktuálne riziko obývania bytu žalovaným neosvedčila. Navyše, ani disponovanie kľúčom v súčasnosti nie je zárukou, že by sa uvedená situácia nezopakovala. Úmysel žalobkyne prístupom do bytu kontrolovať zdravotný stav žalovaného rovnako nemôže byť dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia, keďže žalobkyňa k tomuto nemá žiadne oprávnenie a zdravotný stav je osobnou vecou žalovaného. Žalobkyňa ďalej ničím neosvedčila tvrdenie, že by žalovaný ničil vnútorné zariadenie bytu alebo znižoval hodnotu bytu jeho poškodzovaním, a uvedené tvrdenie tak zostalo len v rovine jej subjektívneho tvrdenia. Súd dodáva, že samotná skutočnosť, že byt patrí do BSM a žalovaná je vylúčená z jeho užívania pre nariadenie neodkladného opatrenia nepostačuje. Vzhľadom na uvedené sa nariadenie neodkladného opatrenia nejaví ako opodstatnený prostriedok nápravy.

30. Neodkladné opatrenie slúži na odvrátenie bezprostredne hroziacej ujmy, a nie na zabezpečenie a ochranu tých práv, ktoré majú byť pri riadnom výkone vlastníckych práv chránené v riadnom civilnom sporovom konaní. Žalobkyňa nič nebráni domáhať sa ochrany svojich práv osobitnou žalobou, ktorou sa bude domáhať či už vydania hnutelných vecí, určenia spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou, vydania bezdôvodného obohatenia, prípadne náhrady škody.

31. Súd odkazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/23/2021 zo dňa 17.06.2021, v ktorom odvolací súd vyjadril záver, že „v prvom rade je vecou všetkých podielových spoluvlastníkov, aby sa na tom, ako budú spoločnú vec užívať dohodli. Ustanovenie §139 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby sa podieloví spoluvlastníci v prípade, že sa nedohodnú obrátili na súd. Pri úprave spoločného užívania prichádzajú do úvahy tieto základné možnosti: a/rozdelenie užívania vecí tak, že jednotliví spoluvlastníci budú užívať určité im vydelené časti spoločných vecí, b/ jeden, alebo viacerí podieloví spoluvlastníci budú užívať celú vec a ostatní dostanú náhradu /peňaznú/, c/ všetci spoluvlastníci budú vec užívať striedavo v určitých časových intervaloch. Tieto spôsoby užívania možno aj kombinovať. Z obsahu spisu žiadna dohoda o užívaní nevyplýva. Rozdielne sú aj názory strán čo do charakteru nehnuteľností. Odporcovia tvrdia, že sa jedná o ich obydlie a navrhovateľ, že dom je neobývaný. Odpoveď na túto otázku je dôležitá aj z dôvodu, či možno, alebo nemožno podielovému spoluvlastníkovi vydať kľúče od obydlija iba preto, že je zapísaný ako podielový spoluvlastník na liste vlastníctva.“

32. Zároveň sa neodkladné opatrenie nejaví ako prostriedok efektívnej nápravy, keďže žalovanému by nič nebránilo po odovzdaní kľúča od bytu následne zámok opätovne vymeniť.

33. Navyše, súd poskytuje ochranu práv navrhovateľa prostredníctvom neodkladného opatrenia len v prípade, ak by neodkladným opatrením nebolo porušené žiadne ústavou zaručené právo alebo sloboda povinného z neodkladného opatrenia. V tu prejednávanej veci ide o obydlie žalovaného chránené článkom 21 Ústavy SR, pričom je nedotknuteľné a nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Z elektronickej komunikácie je pritom zrejmé, že práve z dôvodu ochrany obydlija si žalovaný neželá prítomnosť žalobkyne v byte vo svojej neprítomnosti. S poukazom na uvedené by právne účinky neodkladného opatrenia (ktorým by žalobkyňa získala prístup do bytu, ktorý je obydliem žalovaného) obmedzili žalovaného neprimeraným spôsobom, a teda boli by neproporcionálne.

34. V tu prejednávanej veci dospel súd k záveru, že v danom prípade zo skutočností uvedených v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani z ostatného obsahu spisu, nevyplývajú žiadne skutočnosti osvedčujúce naliehavosť a nutnosť potreby úpravy pomerov strán sporu navrhovaným spôsobom. Žalobkyňa ničím neosvedčila, že je bezodkladne potrebné, aby bolo nariadené práve neodkladné opatrenie a prečo nie je namieste, aby sa svojich práv na vydanie osobných vecí alebo svojich práv spoluvlastníka domáhala v riadnom sporovom konaní s riadne vykonaným dokazovaním, v ktorom by mal žalovaný možnosť vyjadriť sa k žalobe. Zároveň by nariadené neodkladné opatrenie bolo neproporcionálne tomu, že predmetný byt je už dlhší čas obydľím žalovaného, ktoré je ústavou chránené.

35. S poukazom na všetko vyššie uvedené mal súd za to, že neboli preukázané základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia (okrem toho, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity)), a síce nebola preukázaná naliehavosť a dôvodnosť úpravy pomerov medzi stranami (princíp opodstatnenosti), nebolo preukázané, že by bolo možné dosiahnuť žalobkyňou požadovanú ochranu (princíp efektívnosti), ani že by vzhľadom na obydlie žalovaného išlo o proporcionálny prostriedok ochrany (princíp proporcionality).

36. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci splnené neboli, a preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo výroku tohto uznesenia zamietol.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O nároku na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení súd osobitne nerozhodoval, keďže bude ďalej pokračovať konanie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).